

*Сергій Квіт, Світлана Оксамитна,
Євген Федченко, Тетяна Голіченко*
НаУКМА, Україна

МАСОВІ КОМУНІКАЦІЇ: КОНЦЕПЦІЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ ДОКТОРСЬКОЇ ПРОГРАМИ

Міждисциплінарна докторська програма об'єднує спеціальності «Соціологія», «Політологія», «Журналістика», тобто не відповідає жодній з існуючих спеціальностей в НаУКМА. Відповідно до підготовки і реалізації проекту залучені кафедри соціології, політології, Могиланська школа журналістики, які мають достатньо кадрів і ресурсів для розробки програми. Кафедри відповідатимуть за опрацювання відповідних напрямків міждисциплінарної програми.

Основні напрями докторської програми:

- Соціальний вплив комунікацій (soc impact of communications).
- Соціально-антропологічні аспекти медіа.
- Медіа та політичні комунікації. Міжнародні медійні системи.
- Міжкультурні та міжперсональні комунікації.
- Гендерні аспекти комунікацій.
- Arts (Мистецтво) як комунікація.

Структура й адміністрування

Менеджмент програми здійснюватиме Рада програми на чолі з Головою. Рада складатиметься з представників трьох кафедр і керівників наукових центрів, створених при кафедрах. До Ради можуть бути залучені представники професійних кіл, які матимуть дорадчий голос. Координацію поточного функціонування програмою виконуватиме методист-координатор.

Відбір учасників програми

Вступ на програму відбувається на конкурсній основі, беручи до уваги загальний рейтинг (середня оцінка не менше 91 бала) випускників бакалаврату (магістеріуму) з різних спеціальностей. Вступники повинні подати розширений план-проспект дослідження, де вказати:

- Мету вступу на програму.
- Напрямок дослідження.
- Тематику дослідження.

Також вступники зобов'язані надати рекомендації від фахівців з обраного напрямку, пройти співбесіду з представниками Ради програми. Неодмінна умова вступу – успішно складений іспит із TOEFL.

Наукове керівництво

Керівництво роботою докторанта здійснюється науковим керівником, якого докторант обирає сам, – це затверджує Рада програми. Науковим керівником може бути як представник однієї з кафедр програми, так і представник іншого науково-освітнього закладу.

Підготовка

Програма розрахована на 4–5 років навчання. Перші два роки відповідають магістерській освіті та складаються з курсів, обраних з відповідних навчальних планів трьох кафедр.

Протягом наступних двох років докторанти задіяні у науковій та викладацькій роботі: вони мають викладати щонайменше два курси, дотичних до тематики дослідження або ж асистувати.

Професійна підготовка і забезпечення якості

Професіоналізація докторської освіти на міждисциплінарній програмі забезпечуватиметься:

- Розробкою стандартів та процедур (Code of practices) навчального процесу, підготовки та системи захисту дисертацій.
- Залученням висококваліфікованих фахівців для викладання і керування дослідженнями.
- Залученням докторантів до науково-дослідницької та науково-організаційної діяльності відповідних наукових центрів. Організацією

практик, інтернатур і стажувань в аналітичних, дослідницьких медійних інституціях.

- Ретельним добором навчальних курсів, поєднуючи теоретичну підготовку і практичні навички.
- Розумним співвідношенням суто теоретичних і прикладних тем дослідження (розробка таких проектів фінансуватиметься зацікавленими організаціями).

Рада програми відстежуватиме подальший професійний ріст випускників задля аналізу й оцінювання ефективності програми, а також підвищення її освітньої привабливості для абітурієнтів. Передбачено, що на першому етапі підготовка докторантів буде спрямована на залучення їх як фахівців до викладацької та наукової діяльності кафедр і наукових центрів університету. Тому аналіз й оцінка кар'єрного росту випускників не становитиме труднощів, оскільки відбуватиметься у межах університету. На другому етапі передбачено готувати фахівців у галузі дослідження комунікацій для урядових і корпоративних структур, аналітичних центрів та інших організацій третього сектору, тому моніторинг за випускниками видається важливим для з'ясування специфіки їх просування, а відтак, відповідної корекції навчальних планів і процедури захисту.

Захист

Для захисту дисертацій передбачено створити комітет, до якого ввійдуть як фахівці з Ради програми, так і представники інших програм НаУКМА, спеціалісти українських університетів і провідні фахівці з закордонних університетів. Комітет функціонуватиме як на постійній основі, так і може створюватися для кожного окремого захисту дисертації Радою програми. (Оскільки існують різні моделі процедури захисту дисертацій, обрання конкретної моделі потребує додаткового вивчення та обговорення з представниками інших програм.)

Передумовами допуску до захисту докторської дисертації є виконання формальних вимог, що засвідчують професійне, наукове та викладацьке зростання докторанта, а саме: підготовка тексту доповіді і виступ на науковій конференції; публікації за тематикою дослідження у фахових виданнях (їх перелік визначатиме Рада програми); розроблення програми навчального курсу, її оприлюднення та публічний захист; підготовка тексту дисертаційного дослідження (обсяг якого визначає Рада програми).